

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Brezniczky Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Baranya Megyei Bíróság előtt 9.P.20.820/2007. számon megindult és a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.021/2008/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 19. sorszámmal benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson kívül, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet részben, a perköltség és a fellebbezési illeték viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes az .. című kiadvány 2007. április-májusi lapszámában közölt nyílt levelében a kultúrház gondnoka munkaviszonyának megszüntetését abban a hamis színben tüntette fel, hogy a képviselőtestület döntése a felperes által korábban elkövetett törvénysértésekről való hallgatás ellentételezése volt. Ezzel megsértette a felperes jóhírnevét.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint együttes első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 66.000 (hatvanhatezer) forint fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből 10.000 (tízezer) forintot az alperes, 56.000 (ötvenhatezer) forintot a felperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet a felperes keresetét, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes jóhírnevét megsértette és amelyben az alperest 500.000 forint nem vagyoni kártérítésben kérte marasztalni, elutasította, és a felperest kötelezte 30.000 forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére.

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperes .. polgármestere, az alperes pedig 2005-ig a község alpolgármestere volt. Az .. című időszaki ingyenes kiadványt az alperes szerkeszti és adja ki .. területén. A kiadvány 2007. április-májusi számában az alperes a felpereshez intézett nyílt levelet jelentetett meg, amelyben a 2007. május 10-én megtartott önkormányzati képviselőtestületi ülésen hozott egyik határozattal kapcsolatos véleményét fogalmazta meg. Az alperes által kifogásolt határozatban a képviselőtestület arról döntött, hogy a községi kultúrház félállásban alkalmazott gondnokának a munkaviszonyát megszüntetik. A nyílt levél egyebek mellett az alábbiakat tartalmazta: „Téged és a téged támogató „három gráciát” erkölcsi alapokra hivatkozva nem lehet meggyőzni vagy bírálattal illetni, mert ugyanolyan értelmetlen, sőt veszélyes dolog, mint ha a betörőt meghívnánk egy pohár borra és megpróbálnánk meggyőzni a hetedik parancsolat igazságáról. Ugyanis a betörő abból él, hogy lop. Amit a kultúrház félállásban foglalkoztatott gondnokával műveltetek, véleményem szerint kimeríti a gátlástalan, rossz szándékú, gonosz tett fogalmát. Gátlástalan, mert hazug módon anyagi okokra hivatkoztál, holott te tudod a legjobban, hogy a falu mintegy 25 milliós költségvetésében nem oszt, nem szoroz .. kb. havi 30.000 forintos fizetése. Te költségtérítés címén közel akkora összeget veszel fel havonta, amennyit ez a családja eltartásáért küzdő fiatalasszony fizetésként kap! Számolj el legalább egy hónapról, mire fordítottad a költségtérítést, miközben sem saját személygépkocsit, sem mobiltelefont nem használsz”. „Rossz szándékú, mert te tudod a legjobban, hogy azt a munkát, amit eddig .. végzett, ezután is el kell végezni és fizetni is kell érte - nyilván valaki másnak. Nyilván meg is van a jelöltetek a sógor-koma-retyerutya kategóriából.” „Ez a döntések .. személye elleni méltatlan bosszú. Persze rossz érzés lehet női szemmel, ha valaki nem csak fiatalabb, szebb, hanem szakmunkás létére intelligensebb...” „Akinek egy csepp józan esze van, annak most kinyílt a szeme, most rádöbrent arra, mi zajlik a képviselőtestületben: a háttérben gráciáiddal megkötött alkuknak meg kell fizetni az árát. A tiszteletdíjad megszavazásáért, a köpönyegforgatásért, ha kell törvénysértés megszavazásáért, a korábbi ügyekről való hallgatásért támogató gráciáid időnként benyújtják a számlát!”

A felperes jogi álláspontja szerint az alperes a fenti kifogásolt kitételekkel személyére vonatkozó valótlan, sértő tényeket állított, ezért sértette a Ptk. 76. §-ában védett becsületét és a Ptk. 78. §-ában meghatározott jóhírnevét.

A jogerős ítélet álláspontja szerint azonban a nyílt levél a képviselőtestülettel és az azt vezető felperessel, mint polgármesterrel szemben, bírálatot magába foglaló véleményt tartalmazott egy, az alperes által elfogadhatatlannak ítélt határozat kapcsán. E vélemény felfokozott érzelmeket tükröz és túlzó, azonban a felperes személyére nézve sértő és valótlan tényállításokat nem tartalmaz, így a jóhírnév polgári jogi védelmét nem alapozza meg. Az alperes véleményt nyilvánított és a felperes, mint közszereplő a véleményt túrni köteles. Ezen túlmenően az alperes által a döntés miatt kifejtett bírálat nem minősült minden ténybeli alapot nélkülözőnek, figyelemmel arra, hogy az alkalmazott munkaviszonyának megszüntetését a határozat az önkormányzat rossz anyagi helyzetével indokolta, ugyanakkor a felperes által sem vitatottan a képviselőtestület tagjai saját tiszteletdíjukat jelentősen felemelték. Az alperes által használt kifejezések (gátlástalan, hazug, rossz szándékú, gonosz, stb.) a képviselőtestület tagjaira, illetve a határozat indokaira vonatkoznak és nem tekinthető oly mértékben bántónak és lealázónak, amely személyiségvédelmet megalapozna.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és a keresetének megfelelő ítélet meghozatalát. Állította, hogy a kifogásoltak tényállítást, ezen belül valótlan, sértő tényállítást tartalmaztak. Nem minősíthető ezért a nyílt levél pusztán véleménynyilvánításnak.

Az alperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem kisebb részben, az alábbiak szerint alapos.

A jogerős ítélet a tényállást helyesen állapította meg és a felperes által kifogásolt nyílt levél kitételeinek nagyobb részét helyesen minősítette úgy, hogy az alperes az általa jogtalannak, illetve igazságtalannak tartott döntés miatt a képviselőtestület tagjaival, ezen belül a felperessel szemben is elmarasztaló véleményét fejtette ki. Ilyennek minősül az, hogy a döntést aljasnak, hazugnak, rossz szándékúnak és gonosznak tartja. Az alperes azon véleményének is hangot adott, hogy a képviselőtestület három nő tagja támogatja a felperest döntéseiben, így születhetett meg az alperes által kifogásolt határozat. A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a felperes által kifogásoltak döntő többségükben az alperes véleménynyilvánításának, bírálatának, illetve a kifogásolt döntéssel kapcsolatos elmarasztaló értékítéletének minősülnek. Kifejezésmódjukban nem indokolatlanul bántóak, sértőek, lealacsonyítóak, ezért sem a felperes becsületét, sem a felperes jóhírnévét nem sértik.

Egyetlen kitétel vonatkozásában azonban az alperes terhére a valótlán, sértő tény állítása megállapítható. Az alperes az általa kifogásolt döntést egyebek mellett annak tulajdonította, hogy a képviselőtestület felperest támogató tagjai, akiket „három gráciának” jelölt, korábban hozott törvénysértő döntések, és „ügyekről” való hallgatás fejében, mintegy „számlájukat benyújtva” érték el a gondnok munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos képviselőtestületi döntés meghozatalát. Miután az alperes a nyílt levelet a felperesnek címezte, és a kérdéses levélrészletben a felperes által megkötött alkukat említi, ezért a „három grácia” által elhallgatott törvénysértő döntések és (kétes) ügyek a felperesre (is) vonatkoznak. A nyílt levélben azonban az alperes nem jelölte meg azokat a felperesnek tulajdonított magatartásokat, amelyeket törvénysértőnek minősített, és amelyeket szabálytalanságuk okán el kellett hallgatniuk a képviselőtestület tagjainak. A felperes által tanúsított és a képviselőtestület tagjai által elhallgatott törvénysértő magatartást az alperes a perben sem bizonyított. Ezért a nyílt levél a kultúrház gondnoka munkaviszonyának megszüntetéséhez vezető okokat hamis színben tüntette fel.

Ezért, ezen egyetlen kitétel tekintetében a felperes a Ptk. 78. § (2) bekezdés alapján megalapozottan kérte a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pont szerint a személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását.

Ezt meghaladóan azonban a jogsértés megállapítására és a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló keresetet a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el. A felperes felülvizsgálati kérelmében a nem vagyoni kártérítést elutasító ítélet jogszabálysértő jellegére értékelhető felülvizsgálati indokot elő sem adott.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján részben hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A felperes erre tekintettel kisebb részben pernyertes lett. Ezért az alperes a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján köteles a felperes által lerótt 30.000 forint kereseti illetékből 10.000 forintot, továbbá a felperest képviselő ügyvéd munkadíja jogcímén további 10.000 forintot, összesen 20.000 forint perköltséget megtéríteni.

A le nem rótt 30.000 forint fellebbezési és 36.000 forint felülvizsgálati eljárási illetékből a 6/1986. (VI.26.) IM. r. 13. § (2) bekezdés alapján 10.000 forintot az alperes, míg a fennmaradó részt a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Budapest, 2008. október 22.

*Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró*

Vné

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő